

۳-۴ انواع فایل‌ها

فایل‌ها دارای انواع مختلفی هستند که به دو دسته فایل‌های اجرایی و فایل‌های غیر اجرایی تقسیم می‌شوند.

- فایل‌های **اجرا** دارای پسوندهای .Exe و Com و Bat هستند.
- فایل‌های **غیر اجرایی** می‌توانند شامل داده‌های متنی، صوتی، تصویری، فیلم و ... باشند.

آیا می‌دانید که ...

فایل‌ها می‌توانند روی کدام حافظه‌های جانبی ذخیره شوند؟

پاسخ: به عنوان مثال فایل‌هایی با پسوند .Bmp و Jpg و Tif حاوی تصویر هستند و فایل‌هایی با پسوند Dat حاوی فیلم‌های ویدئویی می‌باشند که به علت حجم بالای آنها معمولاً روی دیسک سخت، CD، DVD و فلاش دیسک ذخیره می‌شوند. اما فایل‌های Txt که شامل متن‌های تایپ شده‌ی معمولی هستند به علت اینکه دارای حجم کمی هستند علاوه بر ذخیره شدن روی حافظه‌های جانبی ذکر شده می‌توانند بر روی فلاپی دیسک نیز ذخیره شوند.

هر فایل یا پرونده در ویندوز با توجه به نوع و محتوای آن دارای نشانه یا آیکن مخصوصی است که در جدول ۱-۴ به چند نمونه از آن‌ها اشاره شده است.

جدول ۱-۴ نمونه‌هایی از انواع فایل‌ها

توضیحات	آیکن
فایل‌های چندسانه‌ای شامل صوت، تصویر و فیلم هستند که با برنامه Media Player باز و اجرا می‌شوند. (.WMV)	
فایل‌های متنی ساده که با برنامه Notepad باز می‌شوند. (.txt)	
فایل‌های اجرایی با پسوند COM و EXE و Bat	
فایل‌های صفحه وب که با برنامه Internet explorer باز می‌شوند. (.mht)	
فایل‌های گرافیکی که با برنامه Paint باز می‌شوند. (.png)	
فایل‌هایی که ویندوز قادر به شناسایی آن‌ها نیست.	

برای باز کردن یک فایل یا پوشه به یکی از روش‌های زیر عمل کنید:

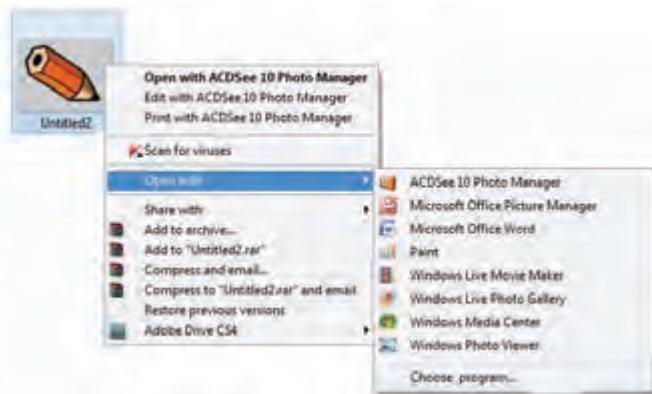
- **روش اول:** روی موضوع مورد نظر دابل کلیک کنید.
 - **روش دوم:** روی موضوع مورد نظر کلیک راست کنید و از منوی باز شده گزینه Open را انتخاب نمایید.
- باید توجه داشته باشید که بعضی از فایل‌ها برای اجرا شدن نیاز به نرم‌افزار مخصوص به خود دارند و ویندوز برخی از فایل‌ها را در برنامه‌ی پیش فرضی که می‌شناسد باز می‌کند.

تمرین ۴-۴

پوشه My pictures را از داخل پوشه My Documents باز کنید سپس یکی از فایل‌های آن را به دلخواه باز نمایید.

اگر بخواهید فایل را در برنامه‌ی دیگری غیر از برنامه‌ی پیش فرض ویندوز باز کنید کافی است روی فایل کلیک راست کنید و از منوی ظاهر شده گزینه Open with را انتخاب نمایید سپس از زیر منوی باز شده برنامه‌ای را که می‌خواهید انتخاب نمایید تا فایل در آن برنامه کاربردی باز شود. در صورتی که در لیست برنامه‌ها برنامه‌ی مورد نظر شما یافت نشد می‌توانید گزینه Choose program را انتخاب کنید (شکل ۷-۴).

شکل ۷-۴ نحوه باز کردن فایل در برنامه مورد نظر

سپس از کادر باز شده برنامه‌ی مورد نظر را برگزینید (شکل ۷-۵).

شکل ۷-۵ تعیین برنامه باز کننده فایل مورد نظر

تمرین ۵

یک فایل تصویری از زیر پوشش My Pictures واقع در پوشش My Documents را در برنامه Paint باز کنید.

۴-۴ مدیریت و بازیابی فایل‌ها و پوشش‌ها

شما می‌توانید در ویندوز برای دسترسی آسان و مدیریت فایل‌ها و پوشش‌ها و سایر منابع کامپیوتر از برنامه‌های زیر استفاده نمایید.

۴-۱ برنامه Windows explorer

این برنامه محتوای کامپیوتر را به شکل گرافیکی و با ساختار سلسله مراتبی یا درختی نمایش می‌دهد. برای باز کردن برنامه Windows explorer یکی از روش‌های زیر را به کار ببرید:

- **روش اول:** استفاده از مسیر Start→All programs→Accessories→Windows explorer
- **روش دوم:** کلیک راست روی دکمه Start و انتخاب Explorer یا روی
- **روش سوم:** فشردن هم زمان کلیدهای + E

در این صورت پنجره برنامه Windows explorer باز می‌شود (شکل ۴-۹).

شکل ۴-۹ برنامه Windows Explorer

نکته: با کلیک روی هر پوشه از ساختار درختی، محتوای آن پوشه (فایل‌ها و زیرپوشه‌ها) در سمت راست پنجره نشان داده می‌شود.

۴-۴-۲ برنامه My Computer

یکی از مهم‌ترین ابزارهای موجود در ویندوز برنامه My Computer است که مدیریت و دسترسی به منابع سخت‌افزاری و نرم‌افزاری کامپیوتر و همچنین سازماندهی فایل‌ها و پوشه‌ها در این برنامه به راحتی انجام می‌پذیرد.

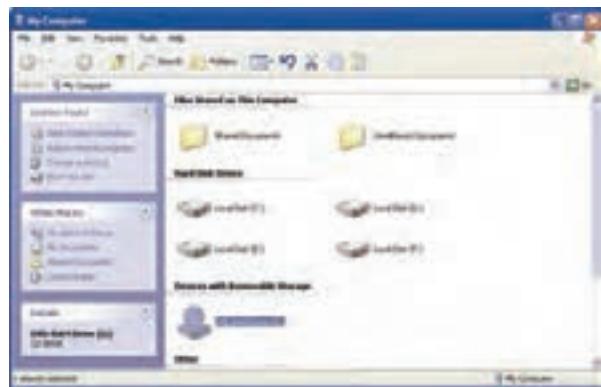
برای باز کردن پنجره My Computer یکی از روش‌های زیر را به کار ببرید:

- **روش اول:** کلیک روی دکمه Start سپس انتخاب My Computer

- **روش دوم:** دابل کلیک روی آیکن My Computer واقع در دسکتاپ

پس از باز شدن پنجره، سمت راست آن درایوها، پوشه‌ها و فایل‌ها قابل مشاهده است و سمت چپ Tasks Pane نمایش داده می‌شود(شکل ۴-۱۰).

نکته: بسته به موضوعی که از سمت راست پنجره انتخاب می‌کنید گزینه‌های موجود در Task Pane تغییر می‌کنند.

شکل ۴-۱۰ پنجره My Computer

با انتخاب یک پوشه از سمت راست پنجره، ناحیه شامل قسمت‌هایی است که در جدول ۴-۴ آمده است.

جدول ۴-۴ شرح برخی از وظایفه‌های کادر در پنجره My Computer Tasks

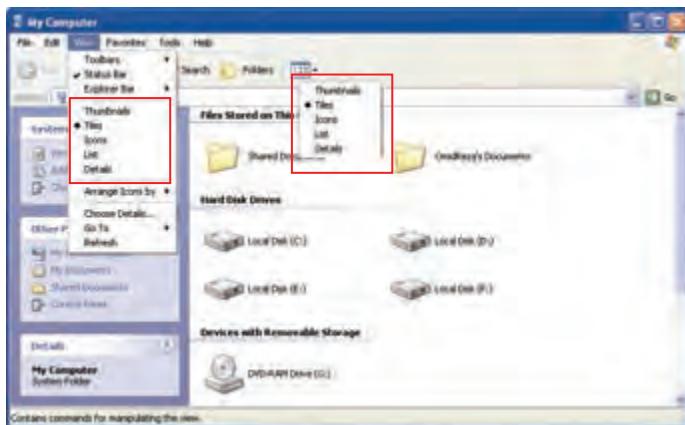
نما	کاربرد
-----	--------

کاربرد	نما
تغییر نام پوشش انتخاب شده	Rename this Folder
انتقال پوشش انتخاب شده	Move this Folder
کپی پوشش انتخاب شده	Copy this Folder
انتشار پوشش انتخاب شده	Publish this Folder
به اشتراک گذاشتن پوشش انتخاب شده	Share this Folder
حذف پوشش انتخاب شده	Delete this Folder
مشاهده کاربران شبکه	My network places
مشاهده پوشش مستندات	My Documents
مشاهده اطلاعات به اشتراک گذاشته شده کاربران	Shared Document
دسترسی به پنجره مرکز کنترل	Control Panel

۴-۴ روش‌های نمایش محتوا پنجره‌ها

برای تغییر نحوه نمایش فایل‌ها و پوشش‌ها و به طور کلی محتوا پنجره‌های Windows My Computer با explorer باید به یکی از روش‌های زیر عمل کنید (شکل ۱۱-۴):

شکل ۱۱-۴ نحوه نمایش فایل‌ها و پوشش‌ها

- **روش اول:** کلیک روی دکمه View واقع در نوار ابزار پنجره مورد نظر
 - **روش دوم:** کلیک روی منوی View از نوار منو و انتخاب گزینه مورد نظر
- روش‌های نمایش فایل‌ها و پوشش‌ها در جدول ۴-۳ آمده است.

جدول ۴-۴ روش‌های نمایش محتویات پنجره

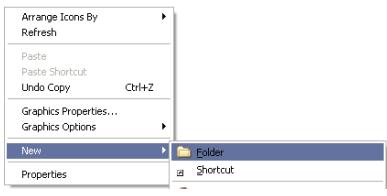
کاربرد	نمای
محتویات گرافیکی را به صورت تصویر کوچک نمایش می‌دهد.	Thumbnails
برای هر فایل یا پوشه، آیکن‌هایی با اندازه متوسط نشان می‌دهد که در سمت چپ نام آنها قرار می‌گیرند.	Tiles
یک آیکن کوچک برای فایل یا پوشه نشان می‌دهد.	Icons
لیستی از اسمای فایل‌ها و پوشه‌ها به همراه یک آیکن کوچک در کنار آنها و به صورت چند ستونی نشان داده می‌شود.	List
لیستی از فایل‌ها و پوشه‌ها به همراه مشخصات دیگر آنها شامل نام، اندازه، نوع فایل، تاریخ آخرین تغییر و نشان داده می‌شوند.	Details
برای پوشه‌های حاوی فایل‌های تصویری کاربرد دارد در این حالت تصویر انتخاب شده در بالای پنجره و بقیه تصاویر در یک ردیف و به صورت کوچک شده در پایین تصویر بزرگ نشان داده می‌شود.	Filmstrip

۴-۶ تمرین

محتویات پوشه Windows را در نماهای مختلف مشاهده کنید.

۴-۴ ساختن پوشه

همان طور که گفته شد به منظور سازماندهی و افزایش سرعت و دسترسی آسان به فایل‌ها از پوشه‌ها استفاده می‌شود. در این بخش دو روش برای ساختن پوشه جدید ذکر شده است که عبارتند از:

شکل ۱۲-۴ نحوه ساخت پوشه جدید

روش اول:

- روی فضای خالی پنجره یا دسکتاپ کلیک راست کنید (شکل ۱۲-۴).

۱- گزینه New را از لیست باز شده انتخاب کنید.

۲- روی گزینه Folder کلیک کنید.

- ۳- نامی برای پوشه ایجاد شده تایپ کنید و سپس Enter را فشار دهید یا در فضای خالی پنجره کلیک کنید.

روش دوم:

۱- پنجره‌ای را که می‌خواهید پوشه در آن ایجاد شود، باز کنید.

- ۲- در بخش Task Pane از قسمت File and Folder tasks گزینه Make a new Folder را انتخاب کنید سپس نام پوشه را تایپ نمایید(شکل ۱۳-۴).

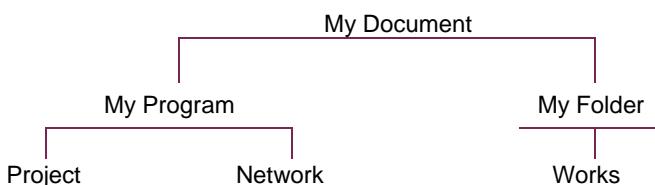
شکل ۱۱-۴ ساخت پوشش جدید از طریق Task pane

تمرين ۷-۴

چگونه می‌توان از طریق منوی File یک پوشش جدید ساخت؟

تمرين ۸-۴

ساختمار درختی زیر را در پوشه My Document ایجاد کنید، سپس آن را در پنجره Windows explorer مشاهده کنید.

۵-۴-۴ ایجاد فایل جدید

برای ساخت فایل‌های گوناگون باید از برنامه‌های کاربردی ویندوز استفاده کرد سپس فایل را تحت یک نام در برنامه ذخیره (Save) نمود که پس از این عمل فایل به وجود خواهد آمد.
برای این منظور به روش زیر عمل کنید:

- ۱- در فضای خالی محلی که می‌خواهید فایل را در آن بسازید کلیک راست کنید، این محل می‌تواند صفحه دسکتاپ، ریشه درایو و یا یک پوشه باشد
(شکل ۱۴-۴).

- ۲- پس از انتخاب گزینه New، از لیست ظاهر شده نوع فایل مورد نظر خود را انتخاب نمایید.

- ۳- نام فایل مورد نظر را تایپ و کلید Enter را

بزندید.

شکل ۱۴-۴ نحوه ساخت فایل

- ۴- روی فایل ایجاد شده دابل کلیک کنید تا فایل در برنامه کاربردی مربوطه باز شود، سپس محتوای آن را وارد کنید.
- ۵- در برنامه مورد نظر از منوی File گزینه Save را انتخاب کنید تا محتوای فایل ذخیره شود.
- ۶- فایل را بیندید.

مثال: فایلی به نام Test با برنامه Notepad در دسکتاپ ایجاد کنید.

- ۱- ابتدا روی فضای خالی دسک تاپ کلیک راست کنید سپس از منوی New گزینه Text Document را انتخاب نمایید.
- ۲- نام فایل مورد نظر را که کلمه Test است تایپ کنید و کلید Enter را بزنید.
- ۳- فایل را باز نمایید و محتوای دلخواهی برای آن وارد کنید.
- ۴- فایل را ذخیره کنید (File → Save).
- ۵- برنامه را بیندید.

۴-۹ تمرین

فایلی به نام Classroom با محتوای نام و نام خانوادگی ۵ دانش آموز را با برنامه Notepad در دسکتاپ ایجاد کنید.

۴-۴ تغییر نام پوشش‌ها و فایل‌ها

برای تغییر نام فایل، پوشش و آیکن کافی است روی آن کلیک کنید تا انتخاب شود سپس یکی از روش‌های زیر را به کار ببرید:

- **روش اول:** پس از کلیک راست روی موضوع مورد نظر، از منوی ظاهر شده گزینه Rename را انتخاب کنید سپس نام جدید را وارد نمایید و کلید Enter را فشار دهید.
- **روش دوم:** کلید F2 از صفحه کلید را فشار دهید و نام جدید را تایپ کنید.

تمرين ۱۰-۴

نام فایل Classroom در تمرين ۹-۴ را به Office تغییر دهید.

۷-۴-۴ نحوه انتخاب پوشش‌ها و فایل‌ها

برای انجام هر عملیاتی نظیر کپی، انتقال، حذف و ... ابتدا باید موضوع (فایل یا پوشش) مورد نظر را انتخاب کنید.

برای انتخاب موضوع‌های مختلف یکی از روش‌های زیر را به کار برد:

- یک بار کلیک روی یک فایل یا یک پوشش Shift
- برای انتخاب گروهی موضوع‌های متوالی ابتدا با ماوس روی اولین موضوع کلیک کنید سپس کلید صفحه کلید را پایین نگاه دارید و روی آخرین موضوع نیز کلیک نمایید.
- برای انتخاب گروهی فایل‌ها و پوشش‌های متوالی (پشت سر هم) با پایین نگاه داشتن دکمه سمت چپ ماوس دور آن‌ها یک کادر انتخاب ایجاد کنید سپس دکمه ماوس را رها کنید به این ترتیب موضوع‌های درون کادر به حالت انتخاب در می‌آیند.
- برای انتخاب گروهی موضوع‌های غیرمتوالی (غیر هم‌جوار) و به صورت جدا از هم قرار دارند کافی است ابتدا روی موضوع اول کلیک کنید سپس کلید Ctrl را پایین نگاه داشته و روی موضوع‌های بعدی کلیک نمایید.
- برای انتخاب همهٔ موضوع‌های موجود در پنجره کافی است کلیدهای Ctrl + A را فشار دهید یا از منوی Select all Edit گزینه را برگزینید.

نکته: برای خارج کردن موضوعات از حالت انتخاب، کافی است روی بخش دیگری از پنجره کلیک

نمایید.

تمرين ۱۱-۴

بخشی از فایل‌ها و پوشش‌های هم جوار پنجره My Documents را انتخاب سپس موضوع‌های غیر هم جوار همان پنجره را نیز انتخاب کنید.

۸-۴-۴ کپی پوشیده‌ها و فایل‌ها

برای کپی و نسخه‌برداری فایل‌ها و پوشیده‌ها از یک محل به محل دیگر از روش‌های زیر استفاده کنید.

- **روش اول:**

۱- کلیک راست روی موضوع یا موضوع‌های انتخاب شده

۲- انتخاب گزینه Copy از لیست باز شده

۳- کلیک راست در مقصد و انتخاب گزینه Paste

در این صورت قادری باز می‌شود که عمل کپی را نشان می‌دهد.

- **روش دوم:**

۱- انتخاب موضوع‌هایی که می‌خواهیم کپی شوند.

۲- کلیک روی دکمه Copy از نوار ابزار پنجره مبدأ.

۳- برای قرار دادن موضوع‌ها در محل جدید دکمه Paste را از نوار ابزار انتخاب کنید.

- **روش سوم:**

۱- انتخاب موضوع‌هایی که می‌خواهیم کپی شوند.

۲- فشردن کلیدهای Ctrl + C در محل مبدأ

۳- فشردن کلیدهای Ctrl + V در محل مقصد

روش چهارم:

۱- انتخاب موضوع‌هایی که می‌خواهیم کپی شوند.

۲- انتخاب گزینه Copy از منوی Edit

۳- در محل مقصد انتخاب گزینه Paste از منوی Edit

۸-۱۲ تمرین ۴

فایل دلخواهی را از پوشیده Windows به پوشیده Book (پوشیده را ابتدا در دسکتاپ ایجاد کنید) کپی نمایید.

۸-۴-۴ کپی با دستور

یکی از روش‌های ساده و سریع کپی اطلاعات استفاده از Send to است. کافی است موضوع یا موضوع‌های مورد نظر را انتخاب کنید سپس به صورت زیر عمل کنید:

۱- روی موضوع دلخواه کلیک راست کنید.

۲- پس از انتخاب گزینه Send to مقصد مورد نظر را انتخاب نمایید (شکل ۱۵-۴).

شکل ۱۵-۴ کریه Send to

تمرین ۱۳

یک فایل دلخواه از پوشش Windows را با فرمان Send to به پوشش My documents کپی کنید.

۴-۴ انتقال پوشش‌ها و فایل‌ها

جایه‌جایی موضوع‌ها از یک محل به محل دیگر به طوری که دیگر در محل مبدأ نباشند را انتقال می‌گویند. برای این منظور از روش‌های زیر استفاده کنید:

شکل ۱۶-۴ انتقال پوشش

روش اول:

- ۱- روی موضوع یا موضوع‌های انتخابی کلیک راست کنید.
- ۲- گزینه Cut را انتخاب کنید (شکل ۱۶-۴).
- ۳- در محل مقصد کلیک راست کنید سپس گزینه Paste را انتخاب نمایید.

روش دوم:

- ۱- انتخاب موضوع‌های مورد نظر
- ۲- فشردن کلید های Ctrl + X در محل مبدأ
- ۳- فشردن کلیدهای Ctrl + V در محل مقصد

روش سوم:

- ۱- انتخاب موضوع یا موضوع‌های مورد نظر
- ۲- انتخاب دکمه Cut ⌂ از نوار ابزار
- ۳- انتخاب دکمه Paste ⌂ از نوار ابزار

• روش چهارم:

۱- انتخاب موضوعاتی که می‌خواهیم منتقل شوند.

۲- انتخاب گزینه Cut از منوی Edit

۳- در محل مقصد انتخاب گزینه Paste از منوی Edit

آیا می‌دانید که ...

عمل کپی و انتقال با ماوس (در صورتی که درایو مبدأ و مقصد متفاوت نباشند) به چه صورت انجام می‌گیرد؟

اگر موضوع انتخابی را با ماوس به مقصد درگ کنید آن موضوع منتقل می‌شود و اگر هنگام درگ کلید Ctrl را نیز نگه دارید عمل کپی صورت می‌گیرد.

تمرین ۱۴

پوشه Book واقع در دسکتاپ را به درایو D: منتقل کنید.

۱۰- ۴- حذف پوشه‌ها و فایل‌ها

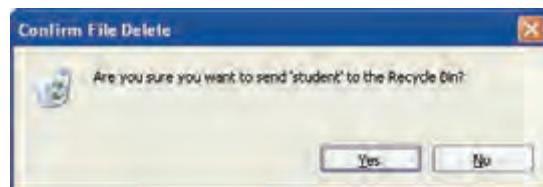
به منظور حذف و پاک کردن پوشه‌ها و فایل‌ها ابتدا باید آن‌ها را انتخاب کنید سپس یکی از روش‌های زیر را به کار ببرید:

• **روش اول:** دکمه Delete از نوار ابزار را کلیک کنید.

• **روش دوم:** پس از کلیک راست روی موضوع انتخابی گزینه Delete را انتخاب کنید.

• **روش سوم:** موضوع انتخابی را به روش Drag & Drop به داخل سطل بازیافت (Recycle Bin) بیندازید. در این روش قادر تایید عمل حذف باز نمی‌شود.

پس از این که یکی از روش‌های ذکر شده را برای حذف موضوع مورد نظر انجام دادید، کادری (شکل ۱۷-۴) ظاهر خواهد شد که از شما خواسته می‌شود حذف فایل‌ها و پوشه‌ها را تأیید کنید. در صورت اطمینان روی دکمه Yes کلیک کنید. بعد از انتخاب دکمه Yes، فایل‌ها و پوشه‌های حذف شده به داخل سطل بازیافت منتقل می‌شوند.

شکل ۱۷-۴- کادر تأیید حذف

۱۰۱

هر کدام از روش‌های ذکر شده برای حذف، حذف منطقی نامیده می‌شود بدین معنی که اطلاعات به صورت واقعی حذف نمی‌شوند بلکه فقط نام آن‌ها از مسیر مربوطه پاک می‌شود و می‌توان دوباره آن‌ها را از Bin Recycle به محل اولیه خود بازگرداند.

نکته: اگر بخواهید فایل‌ها و پوشش‌ها کاملاً از سطح دیسک پاک شوند و حذف فیزیکی انجام شود کافی است پس از انتخاب موضوع مورد نظر کلیه روش‌های حذف را همراه با فشار دادن کلید Shift از صفحه کلید انجام دهید، در این حالت دیگر قابل بازیابی نخواهند بود.

تمرین ۱۵

تمرین‌های زیر را انجام دهید.

- در پوشش My Documents یک پوشش به نام خودتان ایجاد کنید.
- نام پوشش را به 471 تغییر دهید.
- پوشش را حذف (منطقی) نمایید.

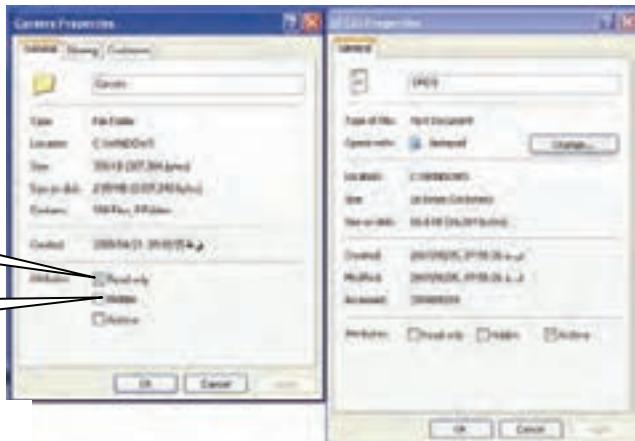
آیا می‌دانید که ...

موضوع‌هایی که از روی درایو فلاپی دیسک حذف می‌شوند، قابل بازیابی نیستند زیرا این دیسک‌ها سطح بازیافت ندارند تا اطلاعات را به طور موقت نگه دارند.

۱۱-۴ مشاهده خصوصیات فایل و پوشش

برای مشاهده یا تغییر ویژگی‌های فایل یا پوشش در ویندوز ابتدا باید موضوع مورد نظر را انتخاب کنید سپس به یکی از روش‌های زیر عمل کنید:

- **روش اول:** دکمه Properties را از نوار ابزار کلیک کنید.
- **روش دوم:** پس از کلیک راست روی موضوع انتخابی گزینه‌ی Properties را انتخاب کنید در این صورت یک کادر معاوره‌ای به صورت زیر باز می‌شود (شکل ۱۸-۴) که در این کادر می‌توان ویژگی‌های فایل یا پوشش را مشاهده نمود.
- **روش سوم:** فشردن همزمان کلیدهای Alt + Enter

شکل ۱۸-۴ خصوصیت‌های فایل و پوشه

۴-۴ سطل بازیافت یا Recycle Bin و خصوصیات آن

می‌توانید فایل‌ها، پوشه‌ها و به طور کلی موضوع‌هایی را که دیگر مورد نیاز نیستند، حذف کنید. در این صورت ویندوز به طور پیش فرض این موضوعات را درون بخشی به نام سطل بازیافت (سطل زباله) یا Recycle Bin (سطل زباله) نگهداری موقتی می‌نماید تا می‌توانند باز بازیابی شوند. برای مشاهده محتوای سطل بازیافت کافی است روی آیکن Recycle Bin واقع در دسکتاپ دابل کلیک کنید تا پنجره‌ای مطابق شکل ۱۹-۴ باز شود.

شکل ۱۹-۴ پنجره سطل بازیافت

۴-۵ روش‌های بازیابی فایل‌ها و پوشه‌ها

هنگامی که از حذف فایل یا پوشش‌ای منصرف شدید و یا مجدداً به آن نیاز پیدا کردید می‌توانید آن را از سطل بازیافت به محل اولیه خود بر گردانید.

البته باید توجه داشته باشید تا زمانی که کاربر فایل‌ها و پوشش‌ها را از سطل بازیافت حذف نکرده باشد یا سطل بازیافت پر نشده باشد، اطلاعات درون آن قابل بازیابی خواهد بود.

برای بازیابی محتوای سطل بازیافت به روش‌های زیر عمل کنید:

- **روش اول:** روی آیکن Recycle Bin از دسکتاپ دابل کلیک کنید تا پنجره آن باز شود سپس موضوع مورد نظر را انتخاب کنید و از منوی فایل گزینه Restore را انتخاب نمایید.
- **روش دوم:** در قسمت Task Pane از بخش Recycle Bin Tasks گزینه Restore this item را انتخاب کنید(شکل ۴-۲۰) در این صورت فایل یا پوشش انتخاب شده بازیابی خواهد شد.

نکته: کلیک راست روی موضوع انتخابی و انتخاب گزینه Restore نیز عمل بازیابی را انجام می‌دهد.

شکل ۴-۲۰-۴ انتخاب گزینه Restore

- **روش سوم:** اگر بخواهیم تمامی موضوع‌های حذف شده بازیابی شوند، بدون انتخاب آنها، گزینه Restore all items را از کادر Tasks انتخاب کنید.

تمرین ۴-۱۶

- الف) پوشش‌ای به نام خودتان در دسکتاپ ایجاد کنید.
- ب) فایلی به نام A.1.TXT در دسکتاپ ایجاد کنید.
- ج) فایل را به داخل پوشش کپی کنید.
- د) فایل و پوشش ایجاد شده را حذف کنید.
- ه) پوشش حذف شده را بازیابی کنید.

۴-۵-۲ حذف محتويات سطل بازیافت

هنگامی که موضوعات موجود در سطل بازیافت را حذف کنید در این صورت حذف فیزیکی رخ می‌دهد یعنی فایل‌ها و پوشه‌ها از سطح دیسک پاک می‌شوند و دیگر قابل بازیابی نخواهند بود.
برای انجام این کار به روش‌های زیر عمل کنید:

- **روش اول:** پس از کلیک راست روی آیکن Recycle Bin (بدون باز کردن آن) و گزینه Empty Recycle Bin را انتخاب کنید سپس از کادر تأیید عمل حذف، دکمه Yes را فشار دهید. با این عمل محتوای سطل بازیافت پاک خواهد شد.
- **روش دوم:** پس از باز کردن پنجره سطل بازیافت موضوعات مورد نظر را انتخاب کنید سپس از منوی گزینه Delete File را انتخاب کنید.
- **روش سوم:** پس از باز کردن پنجره the Recycle Bin tasks از قسمت گزینه Empty the Recycle Bin را انتخاب نمایید. پس از تأیید عمل حذف، تمامی موضوعات پاک می‌شوند.

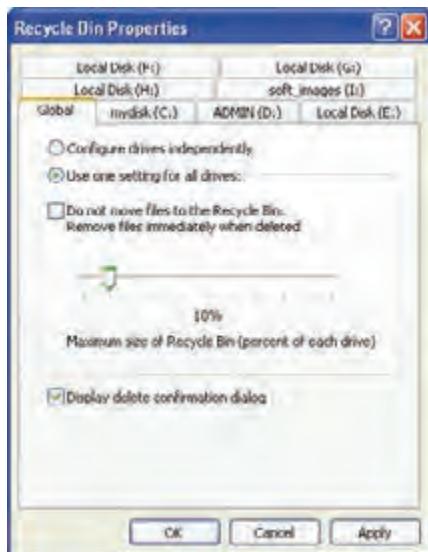
۳-۵-۴ تنظیم‌های سطل بازیافت

هر یک از درایوهای دیسک سخت دارای سطل بازیافت مخصوص به خود هستند که وظیفه آن‌ها نگهداری موقت اطلاعات حذف شده است. سطل بازیافت بخشی از ظرفیت هر درایو را به خود اختصاص می‌دهد. مقدار پیش فرض ظرفیت Recycle Bin برای هر درایو حداقل ۱۰٪ از فضای کل آن درایو می‌باشد. برای تغییر ظرفیت و مشاهده ویژگی‌های سطل بازیافت، روی آیکن آن کلیک راست کنید سپس گزینه Properties را انتخاب نمایید. در پنجره‌ی باز شده سربرگ Global را انتخاب کنید سپس با استفاده از دکمه-ی لغزندۀ ظرفیت Recycle Bin را برای درایو مورد افزایش دهید.

- **سربرگ Global:** در این کادر محاوره‌ای گزینه‌های زیر وجود دارد (شکل ۴-۲۱).

۱-۵

شکل ۲۱-۴ سربرگ

- با انتخاب این گزینه می‌توانید برای هر درایو به صورت مجزا ظرفیت سطلهای بازیافت را تعیین نمایید.
- با انتخاب این گزینه می‌توانید به وسیله لغزنده موجود در این بخش، تنظیم‌های ظرفیت سطلهای بازیافت را برای همه درایو ها به طور یکسان تعیین کنید.
- Do not move files to the Recycle Bin remove files immediately when deleted با انتخاب این گزینه، هرگاه موضوعی را حذف کنید حذف فیزیکی صورت می‌گیرد و فایل‌ها دیگر وارد سطلهای بازیافت نمی‌شوند.
- Display delete confirmation dialog: فعال کردن این کادر، قبل از حذف موضوع، کادر محاوره‌ای برای تایید عمل حذف ظاهر خواهد شد.
- سربرگ (Local disk (C:)): در این سربرگ و سربرگ‌های دیگر مربوط به درایو دیسک سخت، فقط گزینه مربوط به حذف فیزیکی وجود دارد که برای موضوع‌های حذف شده در آن درایو، تنظیم می‌شود.
- با لغزنده موجود در این سربرگ نیز می‌توان تعیین کرد که چند درصد از ظرفیت کل درایو به اختصاص یابد (شکل ۲۲-۴).

شکل ۴-۲۲ سربرگ درایو:

نکته: موضوع‌های حذف شده موجود در پنجره Recycle Bin باز یا اجرا نمی‌شود اگر بخواهید این عمل را انجام دهید ابتدا باید موضوع مورد نظر را Restore نمایید.

تمرین ۴-۱۷

تمرین‌های ۱ تا ۶ را انجام دهید.

- (۱) دو پوشه به نام‌های Book و Note در درایو D ایجاد نمایید.
- (۲) پوشه‌ها را حذف کنید.
- (۳) پوشه Book را بازیابی کنید.
- (۴) پوشه Note را حذف فیزیکی کنید.
- (۵) ظرفیت سطل بازیافت را برای درایو D به ۱۵٪ ظرفیت کل درایو، تغییر دهید.
- (۶) تنظیمی انجام دهید که در هنگام حذف موضوع‌ها، پنجره‌ای برای تایید عمل حذف باز نشود.

۴-۴ جستجوی فایل‌ها و پوشه‌ها

اگر محل ذخیره‌سازی فایل‌ها و پوشه‌های خاصی را در درایوها فراموش کردید، ویندوز برنامه قدرتمندی به نام Search را در اختیار کاربران قرار می‌دهد تا با داشتن اطلاعات جزئی در مورد فایل یا پوشه بتواند آن‌ها را بیابد. با استفاده از روش‌های زیر می‌توان پنجره جستجو (Search) را باز کرد:

- **روش اول:** ابتدا روی منوی Start سپس روی گزینه Search کلیک کنید در این صورت پنجره باز می‌شود که با توجه به اطلاعات مورد جستجو یکی از گزینه‌های پانل سمت چپ را انتخاب کنید.
- **روش دوم:** فشردن کلید F3 از صفحه کلید.
- **روش سوم:** کلیک روی دکمه Search واقع در نوار ابزار استاندارد. پس از کلیک روی دکمه Search، عمل جستجو آغاز می‌شود و در سمت راست پنجره، نتایج جستجو ظاهر می‌گردد.

در قسمت سمت چپ پنجره با طرح پرسش What do you want to search for? از شما می‌خواهد نحوه‌ی جستجوی خود را تعیین کنید که در این مبحث شیوه‌های مختلف آن شرح داده شده است.

۴-۶-۱ جستجوی تصاویر، موزیک و فیلم صوتی

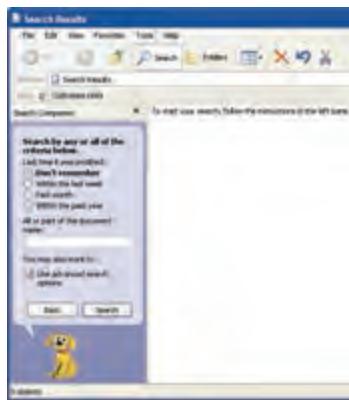

شکل ۴-۲۳ جستجوی تصاویر، موزیک و ویدیو

در صورتی که به دنبال فایل‌های تصویری، صوتی و ویدیویی هستید گزینه Picture, music or video را انتخاب کنید سپس روی دکمه Search کلیک نمایید (شکل ۴-۲۳).

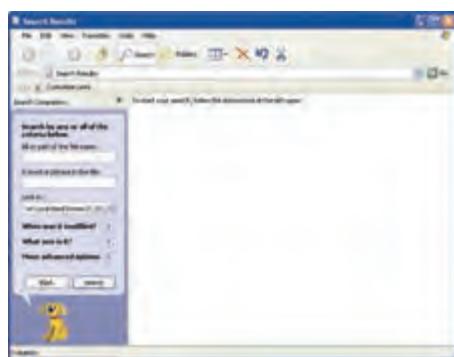
۴-۶-۲ جستجوی مستندات

هرگاه می‌خواهید فایل‌های ایجاد شده توسط برنامه‌ی Office را بیاید گزینه Document word processing, spreadsheet, etc را انتخاب کنید و روی دکمه Search کلیک نمایید (شکل ۴-۲۴).

شکل ۴-۲۴ جستجوی فایل‌های مستندات

۴-۶-۳ جستجوی فایل‌ها و پوشیده‌ها

شکل ۴-۲۵ جستجوی فایل‌ها و پوشیده‌ها

برای یافتن فایل یا پوشیده گزینه All files and Folders را کلیک نمایید در این صورت قسمت سمت چپ تغییر می‌کند و می‌توانید مشخصات فایل یا پوشیده جستجو را تعیین کنید سپس روی دکمه Search کلیک نمایید (شکل ۴-۲۵).

این پنجره شامل قسمت‌های زیر است:

- در این کادر، تمام یا بخشی از نام موضوع مورد جستجو را تایپ کنید. در این قسمت می‌توان از کاراکترهای * و ? در قسمت نام فایل‌ها، پوشیده‌ها و پسوند فایل‌ها استفاده کرد. عملکرد این کاراکترها که به کاراکترهای عمومی^۱ نیز معروف هستند به صورت زیر است:
- علامت ? می‌تواند به جای یک کاراکتر یا حرف در نام و پسوند فایل یا پوشیده به کار رود.

مثال: در صورتی که در قسمت نام عبارت K??A را برای جستجو تایپ کنید بدین معنی است که تمام فایل‌ها و پوشیده‌هایی را جستجو کند که حداقل چهار حرفی باشند و با حرف A آغاز شوند و حرف چهارم آنها K باشد و حرفهای وسط آن‌ها هر کاراکتری می‌تواند باشد.

۱-۹

- **علامت ***: می‌تواند به جای تعداد دلخواهی کاراکتر در نام و پسوند فایل یا پوشش قرار گیرد.

مثال: در صورتی که در قسمت نام عبارت T*Txt را برای جستجو تایپ کنید، یعنی می‌خواهید تمام فایل‌ها و پوشش‌هایی که حرف اول نام آن‌ها T و کاراکترهای بعدی آن‌ها هر چیزی می‌تواند باشد را با پسوند TXT پیدا کنید.

تمرين ۴-۱۸

- ۱- فایل‌هایی را جستجو کنید که پسوند آن‌ها Dat و نام آن‌ها هر کاراکتری باشد.
- ۲- فایل‌هایی را بباید که حد اکثر ۵ حرفی باشند و حرف دوم آن‌ها b باشد.

• **A word or phrase in the file**: در این کادر می‌توانید جستجو را بر اساس محتوای فایل‌ها انجام دهید. این قسمت زمانی به کار می‌رود که شما کلمه یا عبارت خاصی را از محتوای فایل به خاطر دارید ولی ممکن است نام فایل را فراموش کرده باشید.

• **Look in**: در این قسمت یک کادر بازشو لیستی از درایوها را نمایش می‌دهد که می‌توانید یک درایو یا همه‌ی درایوهای دیسک سخت (Local Hard drives) را برای جستجو انتخاب کنید.

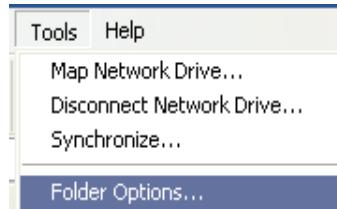
تمرين ۴-۱۹

فایل‌هایی را از درایو C جستجو کنید که حاوی کلمه System باشند.

۴-۷ کار با Folder options

با استفاده از این ابزار می‌توان نحوه نمایش فایل‌ها و پوشش را تغییر داد، برای دسترسی به می‌توانید یکی از روش‌های زیر را انجام دهید:

• **روش اول:** یک پنجره دلخواه مثلا My Computer را باز کنید از منوی Tools گزینه Folder options را انتخاب نمایید (شکل ۴-۲۶).

شکل ۴-۲۶-۴ نحوه باز کردن Folder options

• **روش دوم:** از منوی Start روی Control Panel دابل کلیک کنید و ابزار Folder options را برگزینید. کادر محاوره‌ای Folder options باز می‌شود (شکل ۴-۲۷) که شامل چهار سربرگ مختلف به شرح زیر است.

شکل ۲۷-۴ سربرگ General در سربرگ Folder options

۱-۷-۴ سربرگ General

این سربرگ از سه قسمت تشکیل شده است که به صورت زیر است:

- **قسمت Tasks** : با انتخاب Show common tasks in folder پوشیده‌ها در پنجره‌ای باز می‌شوند که حاوی قسمت Common یا ناحیه کارهای مشترک است و مانند صفحه‌های Web می‌باشد.
- با انتخاب Use windows classic folder پوشیده‌ها در پنجره‌ای نشان داده می‌شوند که مانند نسخه‌های قبلی ویندوز است.
- **قسمت Browse Folders** : با انتخاب Open each folder in the same window هر پوشیده در پنجره فعلی باز می‌شود. با انتخاب Open each Folder in its own window هر پوشیده در پنجره جداگانه باز می‌شود.
- **قسمت Check items as follows** : اگر Single – click to open an item (point to select) را انتخاب کنید با یک بار کلیک روی موضوع ، پنجره‌ی آن باز می‌شود و اگر اشاره‌گر ماوس را روی موضوع ببرید آن موضوع انتخاب می‌شود.
- در این قسمت دو گزینه دیگر هم وجود دارد:
 - اگر گزینه اول را انتخاب کنید سبب زیر خط دار شدن عنوان موضوع‌ها در یک پنجره می‌شود.
 - اگر گزینه دوم را انتخاب کنید وقتی اشاره‌گر را روی موضوع قرار دهید آن موضوع به صورت زیر خطدار نمایش داده می‌شود.
- اگر (Single click to select) را انتخاب کنید با دابل کلیک روی موضوع پنجره مربوطه باز می‌شود و برای انتخاب هر موضوع کافی است یک بار روی آن کلیک نمایید.

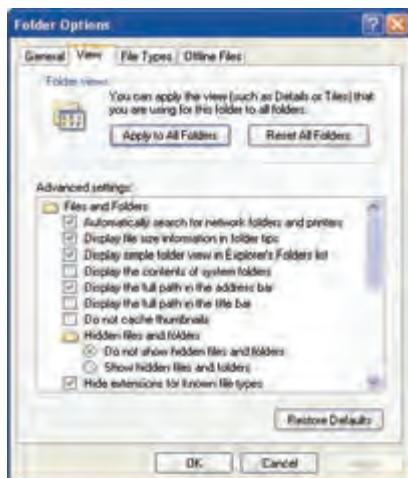

نکته: دکمه Restore Default سبب بازگشت تنظیم‌ها به حالت پیش فرض ویندوز می‌شود.

۴-۷-۲ سربرگ View

در این سربرگ می‌توان نحوه نمایش محتوای پوشش‌ها و فایل‌ها را تنظیم نمود که از دو بخش تشکیل شده است (شکل ۴-۲۸).

شکل ۴-۲۸ سربرگ View در Folder options

Folder view •

در این قسمت می‌توان تغییرات به وجود آمده در پنجره پوشش را برای کلیه پنجره‌های پوشش اعمال نمود. این عمل با کلیک روی Apply to all Folders امکان‌پذیر خواهد شد.

مثال: اگر پنجره My Computer را باز کنید و نوار وضعیت آن را پنهان کنید (یا هر تغییر دیگری در پنجره اعمال کنید) سپس Folder Options را از منوی Tools باز کنید و از سربرگ View دکمه View را انتخاب کنید. در این صورت پنجره‌های دیگری که باز می‌شوند، نوار وضعیت در آن‌ها نشان داده نمی‌شود.

نکته: دکمه Reset all Folders تمامی تنظیم‌های انجام شده روی پوشش‌ها را به حالت قبل باز

می‌گرداند.

Advanced setting •

در این قسمت می‌توان تنظیم‌های پیشرفته‌ای را جهت نحوه نمایش فایل‌ها و پوشش‌ها در نظر گرفت که برخی از گزینه‌ها به شرح زیر است:

با انتخاب این گزینه، فایل‌ها و پوشش‌های پنهان، نشان داده نمی‌شوند.

با انتخاب این گزینه فایل‌ها و پوشش‌های پنهان، نشان داده می‌شوند.
با انتخاب این گزینه پسوند فایل‌های شناخته شده در ویندوز نمایش داده نمی‌شود.

تمرین ۴-۲۰

تنظیم‌های زیر را انجام دهید.

(الف) ظاهر پنجره‌ها کلاسیک باشد.

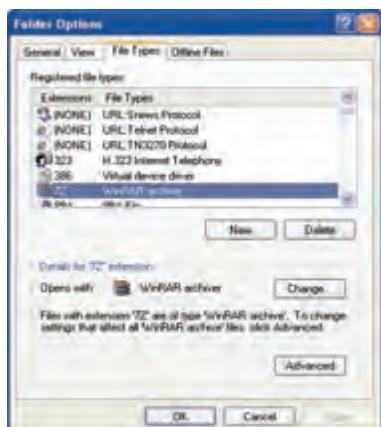
(ب) با کلیک بر روی هر پوشش محتوای آن در پوشش فعلی نشان داده شود.

(ج) فایل‌ها و پوشش‌های مخفی را نمایش دهید.

(د) پسوند فایل‌ها نشان داده نشود.

(ه) با انجام یک کلیک فایل‌ها و پوشش‌ها باز شوند.

۴-۷-۴ سربرگ

شکل ۴-۲۹ سربرگ

در این سربرگ انواع فایل‌هایی که برای ویندوز شناخته شده هستند به همراه برنامه کاربردی که در آن باز می‌شوند، نمایش داده می‌شود (شکل ۴-۲۹). به عنوان مثال با انتخاب پسوند Jpg از این قسمت، نام برنامه کاربردی ACDsee را در بخش پایینی در قسمت مشاهده خواهد داشت (Details for jpg extension).

(Opens with)

توسط این سربرگ می‌توان پسوند فایل‌های دیگری که در این لیست وجود ندارد و ناشناخته است به ویندوز معروف نمود و تعیین کرد در چه برنامه کاربردی باز شوند.

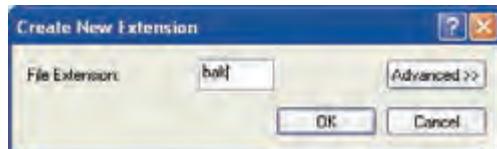
برای این منظور مراحل زیر را انجام دهید:

۱- روی دکمه New کلیک کنید.

۲- در کادر باز شده در قسمت File extension پسوند مورد نظر را وارد کنید (شکل ۴-۳۰).

۳- روی دکمه Advanced کلیک کنید.

شکل ۴-۳۰ کادر ۴-۳۰ کادر Create new extension

۴- از بخش Associated file type نام برنامه کاربردی مورد نظر را انتخاب کنید (شکل ۴-۳۱).

۵- روی دکمه Ok کلیک کنید.

شکل ۴-۳۱ انتخاب برنامه کاربردی

همان طور که مشاهده می‌کنید در قسمت Extensions پسوند و در قسمت File type نام برنامه‌ی بازگشته نشان داده می‌شود.

مثال: پسوند ldt را به برنامه کاربردی Notepad اختصاص دهید.

برای حل این مثال:

- ۱- کادر محاوره‌ای Folder options را باز کنید و سربرگ File types را انتخاب نمایید.
- ۲- روی دکمه New کلیک کنید و در کادر ظاهر شده پسوند ldt را تایپ و روی دکمه Advanced کلیک نمایید.
- ۳- از بخش گزینه Txt document Associated file type را انتخاب کنید و روی دکمه Ok کلیک نمایید.

تمرين ۴-۲۱

فرض کنید پسوند ۰۰۱ در ویندوز ناشناخته است روشهی به کار گیرید تا فایل‌هایی با این پسوند در برنامه کاربردی Paint باز شود.

نکته: با استفاده از تنظیم‌های پیشرفته (Advanced) می‌توان شکل آیکن فایل مورد نظر را تغییر داد.

۴-۷ سربرگ Offline Files

در این سربرگ می‌توان فایل‌ها و برنامه‌های ذخیره شده را حتی هنگامی که به شبکه یا اینترنت متصل نیستید، مشاهده کنید. برای این منظور باید گزینه Enable offline files فعال باشد.

۸ نوشتن اطلاعات روی CD (Burn a CD)

در کامپیوترها کلیه درایوهای CD می‌توانند اطلاعات CD‌ها را بخوانند ولی فقط درایوهایی که به آن‌ها اصطلاحاً Writer می‌گویند قابلیت نوشتن اطلاعات را بر روی CD دارند. CD‌هایی که قابل نوشتن هستند (Writable) به دو نوع CD-R و CD-RW وجود دارند که تفاوت آنها در این است که CD-RW قابل پاک شدن هستند و به دفعات می‌توان روی آن نوشت ولی روی CD-R فقط یک بار می‌توان نوشت.

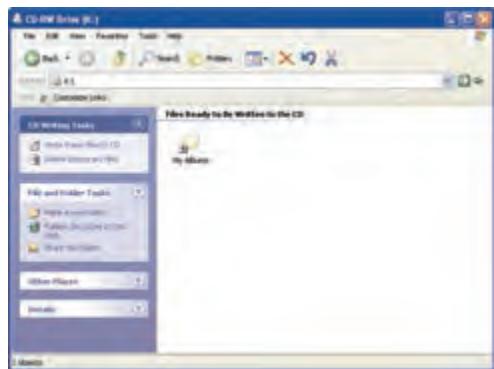
برای ذخیره کردن اطلاعات بر روی سی دی مراحل زیر را به ترتیب انجام دهید:

- سی دی خام را درون CD writer قرار دهید.
- پنجره Windows Explorer یا My Computer را باز کنید.
- فایل‌ها و پوشش‌هایی را که می‌خواهید در CD ذخیره کنید، انتخاب نمایید سپس آنها را به پنجره درایو writer درگ کنید یا با کلیک راست روی آن‌ها از منوی Send to گزینه CD-RW driver CD را انتخاب کنید.
- پنجره مربوط به درایو Writer را از My Computer باز کنید مشاهده می‌کنید که فایل‌ها و پوشش‌های موردنظر شما که در ناحیه موقت دیسک سخت کپی شده‌اند در این پنجره ظاهر می‌شوند.
- از سمت چپ پنجره در قسمت Write these files to CD writing tasks گزینه CD writing tasks را انتخاب کنید تا عملیات ذخیره‌سازی روی CD آغاز شود (شکل ۴-۳۲).

نکته: آیکن CD-Rom به صورت در پنجره My Computer نشان داده می‌شود در

صورتی که آیکن CD-RW به صورت نمایش می‌یابد.

شکل ۴-۱۳۲ نمایش درایو CD writer

به منظور تعیین سرعت رایت CD روی آیکن

در پنجره My Computer کلیک راست کنید

پس از انتخاب گزینه Properties روی سربرگ Recording کلیک نمایید در سربرگ نمایش داده شده از قسمت Select a write Speed سرعت رایت CD را تعیین نمایید.

نکته: قبل از نوشتن اطلاعات بر روی CD بهتر است اندازه (Size) فایل‌ها و پوشش‌هایی را که قرار است بر روی CD نوشته شوند، بررسی کنید اگر اندازه آنها بیشتر از ظرفیت فضای آزاد CD باشد نمی‌توانید عملیات نوشتن را روی CD انجام دهید.

پس از این که فایل‌ها و پوشش‌ها را در CD ذخیره نمودید، برای اطمینان از صحت عمل کپی بهتر است اطلاعات دیسک را مشاهده کنید.

آیا می‌دانید که ...

به چه دلیل در پنجره CD writer روی فایل‌ها و پوشش‌ها علامت فلش رو به پایین ظاهر می‌شود.
پاسخ: نشان‌دهنده موقعیت بودن موضوع‌ها است یعنی بعد از نوشتن روی CD این فایل‌ها و پوشش‌ها از بین می‌روند.

ترفندهای ویندوز (مطالعه آزاد)

ترفند ۱: با کلیک روی دکمه Folder در نوار ابزار My Computer می‌توانید نمای پنجره را به Explorer تغییر دهید.

ترفند ۲: شما می‌توانید اینیمیشن موجود پنجره Search را حذف کنید برای این منظور باید روی Change Preferences از پنجره Search کلیک کنید و سپس گزینه Without an Animated Screen Character را انتخاب نمایید در این صورت قسمت اینیمیشن حذف می‌گردد.

۴-۹ زبان تخصصی

My Documents is your personal folder. It contains two specialized personal folders, my pictures and my music. Windows creates personal folders for every user on the computer. When there is more than one person using the computer, each personal folder is identified by the users name.

با توجه به متن به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

- 1- My Document contains specialized folders.
a) One b) Two c) Three d) More than
- 2- Each personal folder is identified by:
a) The computer b) Personal users c) Every pictures d) The users name
- 3- Windows creates for every users on the computer.

- **درايو:** برای کارایی بیتر، یک دیسک سخت را به چند قسمت تقسیم می‌کنند که به هر قسمت درایو می‌گویند و با یک حرف انگلیسی نشان داده می‌شود.
- **پوش:** محلی برای نگهداری فایل‌ها به منظور دسته‌بندی و دسترسی سریع و آسان به آن‌ها می‌باشد.
- **فایل:** به مجموعه‌ای از اطلاعات مرتبط به هم در مورد یک موضوع که تحت یک نام ذخیره می‌شوند، فایل می‌گویند.
- برای تشخیص فایل‌ها از پوش‌ها دو راه موجود است:
 - شکل آیکن
 - انتخاب گزینه Properties مربوط به هر یک فایل‌ها و پوش‌ها را می‌توان به صورت جداگانه یا متوالی انتخاب کرد.
- عملیات کپی (Copy)، انتقال (Cut)، تغییر نام (Rename) و حذف (Delete) را روی فایل‌ها و پوش‌ها می‌توان انجام داد.
- مراحل ساخت پوش به صورت زیر می‌باشد:
 - مراحل ساخت فایل به صورت زیر می‌باشد:
 - مراحل ساخت فایل نام → تایپ نام → Enter
 - مراحل ساخت فایل نوع فایل → انتخاب نوع فایل → Enter

- Recycle Bin یا سطل بازیافت محلی برای نگهداری فایل‌ها و پوشش‌های حذف شده است که می‌توان موضوع‌های حذف شده را با استفاده از فرمان Restore باز گرداند.
- از طریق پنجره Search می‌توانید به جستجوی فایل‌ها و پوشش‌ها بپردازید.
- با ابزار Folder Options می‌توانید نحوه نمایش فایل‌ها، پوشش‌ها و نحوه باز شدن پنجره‌ها را تغییر دهید.
- با استفاده از ویندوز می‌توان عمل ذخیره (رایت) اطلاعات بر روی CD را انجام داد.

واژه نامه

CD drive	CD	درایو	Read only	فقط خواندنی
Copy	نسخه برداری	CD	Rename	تغییر نام
Cut	بریدن		Restore	بازیابی
Contains	شامل بودن		SubFolder	زیر پوشش
Create	ایجاد کردن		Specialize	اختصاصی
Details	جزئیات		Select	انتخاب
Delete	حذف		Send to	ارسال به
Empty	خالی کردن		Search	جستجو
Each	هر - هر یک		Thumbnail	سر انگشتی
Identify	شناسن، تشخیص دادن		Tile	کاشی
List	لیست		User	کاربر
Personal	شخصی		View	نمایش

آزمون تئوری

- ۱- کدام یک از اسامی زیر برای نام فایل مجاز است؟
الف) Clip > Art. Txt د) List*. Dat ب) Prn. Con ج) Direct 2. 53
- ۲- برای حذف کامل فایل یا پوشه از سطح دیسک به طوری که قابل بازیابی نباشد از کدام گزینه استفاده می‌شود؟
الف) Delete د) Shift + Del ب) Alt + Del ج) Ctrl + Del
- ۳- کدام گزینه ویژگی‌های درایو ها، پوشه ها و فایل ها را نمایش می‌دهد؟
الف) Diplay د) Restore ب) Properties ج) Details
- ۴- برای تغییر نام فایل یا پوشه از کلید استفاده می‌شود.
الف) F5 د) F4 ب) F3 ج) F2
- ۵- کدام روش انتخاب برای چندین موضوع صحیح نیست؟
الف) انتخاب گروهی با Ctrl + Click ب) انتخاب گروهی با Shift + Click
ج) انتخاب گروهی با درگ ماووس و ایجاد کادر انتخاب د) انتخاب گروهی با Duble click
- ۶- گزینه Send to کدام عملیات زیر را انجام می‌دهد؟
الف) موضوع مورد نظر را به مقصد منتقل می‌کند.
ب) فایل یا پوشه انتخابی را به مقصد کپی می‌کند.
ج) موضوع‌های انتخابی را به سطل بازیافت کپی می‌کند.
د) فایل یا پوشه مورد نظر را تغییر نام می‌دهد.
- ۷- به وسیله Ctrl + Drag کدام عمل زیر انجام می‌گیرد؟
الف) Select (د) ب) Copy (ج) ج) Paste (ب) د) Cut (الف)
- ۸- کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد Search صحیح است؟
الف) جستجو فقط در درایوهای محلی امکان‌پذیر است.
ب) پسوند فایل‌ها قابل جستجو نیست.
- ج) امکان اجرای فایل‌های اجرایی یافته شده در پنجره Search وجود ندارد.
د) جستجو در Recycle Bin هم انجام می‌شود.
- ۹- اگر ظرفیت Recycle Bin را صفر درصد (۰٪) در نظر بگیریم
الف) فایل‌ها و پوشه‌های حذف شده به سطل بازیافت منتقل نمی‌شوند.
ب) فایل‌ها و پوشه‌های حذف شده وارد سطل بازیافت می‌شوند.
ج) فایل‌ها و پوشه‌های حذف شده بازیابی می‌شوند.

د) چنین تنظیمی امکان پذیر نیست.

- ۱۰- اگر اندازه فایل‌هایی را که می‌خواهیم روی CD بنویسیم بیشتر از فضای CD باشد چه اتفاقی می‌افتد؟
- الف) به اندازه ظرفیت CD، Write می‌شود.
 - ب) عملیات Write انجام نمی‌شود.
 - ج) مشکلی برای Write سی دی پیش نمی‌آید.
 - د) CD می‌سوزد.

درستی یا نادرستی گزینه‌های زیر را تعیین کنید.

- ۱۱- به کارگیری فضای خالی (Space) در نام‌گذاری فایل‌ها و پوشش‌ها مجاز است.
- ۱۲- به کوچکترین بخش قابل ذخیره‌سازی بر روی دیسک سکتور می‌گویند.
- ۱۳- ظرفیت هر کلاستر به نوع فایل سیستم دیسک بستگی دارد.
- ۱۴- نمای icons فقط مختص فایل‌های گرافیک است.

معادل گزینه‌های سمت راست را از ستون سمت چپ انتخاب کنید و مقابله هر عبارت بنویسید.

Cut	۱۵- تقسیم بندی دیسک به اندازه‌های دلخواه
Thumbnails	۱۶- عملیات آماده‌سازی دیسک به منظور ذخیره اطلاعات بر روی آن
Partition	۱۷- انتقال فایل‌ها و پوشش‌ها به پوشش مورد نظر
Folder options	۱۸- نمایش اطلاعات گرافیکی به صورت تصویر کوچک
Format	۱۹- با این ابزار می‌توان پسوند فایل را به یک برنامه کاربردی مرتبط کرد.

در جای خالی عبارت مناسب بنویسید.

- ۲۰- در قسمت در پنجره Search می‌توانید مسیر جستجو را تعیین کنید.
- ۲۱- دکمه همهی تنظیم‌های انجام شده روی پوشش‌ها را در Folder options به حالت قبل باز می‌گرداند.
- ۲۲- با انتخاب CD از لیست بازشوی Send to می‌توان عملیات CD را انجام داد.

به پرسش‌های زیر پاسخ تشریحی بدهید.

- ۲۳- چگونه می‌توان نحوه نمایش فایل‌ها و پوشش‌ها را در پنجره My Computer تغییر داد؟
- ۲۴- دو روش برای انتخاب فایل یا پوشش بنویسید؟

آزمون عملی

- ۱- پوشه‌ای به نام Graphic در پنجره My Documents ایجاد کنید.
 - ۲- فایل گرافیکی به نام My bmp درون پوشه Graphic ایجاد نمایید.
 - ۳- یک کپی از فایل My bmp را در پنجره My Documents قرار دهید.
 - ۴- نام فایل My bmp را به Image تغییر دهید.
 - ۵- فایل Image را حذف کنید.
 - ۶- ظرفیت سطل بازیابی را در کلیه درایو ها به ۸٪ ظرفیت کل درایوها تبدیل نمایید.
 - ۷- عمل انجام دهید که در هنگام حذف موضوع از سطح درایو D پنجره‌ای برای تایید عمل حذف باز نشود.
 - ۸- با فرمان Send to یک کپی از فایل My bmp را به دیسکت (A:) منتقل نمایید.
 - ۹- کلیه فایل های صوتی درایو C را جستجو نمایید.
 - ۱۰- فایل ها و پوشه‌های پنهان را نمایش دهید.
 - ۱۱- پوشه Graphic را روی CD ذخیره Write کنید.

فصل پنجم

هدف کلی فصل:

کار با برنامه کاربردی WordPad

هدف‌های (فتا)ی (جزئی)

پس از مطالعه این فصل، از فرآیند انتظار می‌رود که:

- روش‌های ایجاد یک فایل جدید در WordPad را شرح دهد.
- اصول درج متن و نحوه ذخیره اطلاعات را توضیح دهد.
- نحوه باز کردن فایل را شرح دهد.
- ذخیره سازی فایل در آدرس دیگر را بیان کند.
- نوار Menu و Toolbar را به کار گیرد.

زمان (ساعت)	
عملی	تئوری
۴	۲

مقدمه

در ویندوز XP برنامه‌های کاربردی مختلفی وجود دارد که هر کدام می‌توانند در بسیاری از کارهای روزمره نیاز کاربران را بر طرف نمایند.

برای دسترسی به برنامه‌های فرعی ویندوز باید از منوی Start گزینه Accessories را انتخاب نمایید تا لیستی از ابزارها و برنامه‌های فرعی ویندوز نمایان شود.

۱-۵ آشنایی با برنامه WordPad

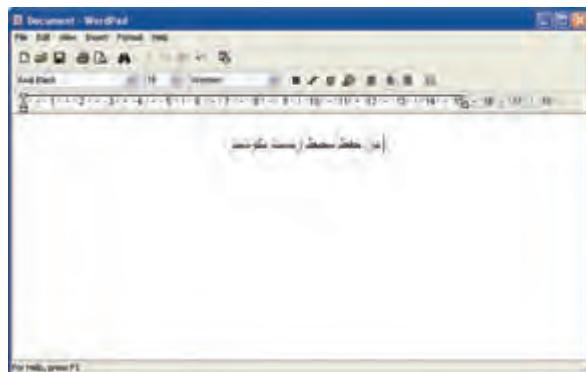
یکی از برنامه‌هایی که برای ایجاد و ویرایش فایل‌های متنی در ویندوز به کار می‌رود WordPad نام دارد. این برنامه یک واژه‌پرداز به شمار می‌رود، البته امکانات ویرایشی آن در حد واژه‌پرداز Microsoft Word نیست اما پاسخگوی بسیاری از نیازهای کاربران خواهد بود. از برنامه WordPad می‌توان برای ایجاد انواع سند استفاده نمود که در این بخش به شرح قابلیت‌ها و امکانات این برنامه می‌پردازیم.

۲-۵ کار با برنامه WordPad

برای ایجاد یک فایل متنی ابتدا باید برنامه WordPad را باز کرد که نحوه باز کردن این برنامه به صورت زیراست:

- ۱- از منوی Start گزینه All Program را انتخاب کنید.
- ۲- از لیست باز شده Accessories را کلیک نمایید.
- ۳- برنامه WordPad را اجرا نمایید.

پنجره‌ای مطابق شکل ۱-۵ باز می‌شود که شامل قسمت‌های مختلفی است.

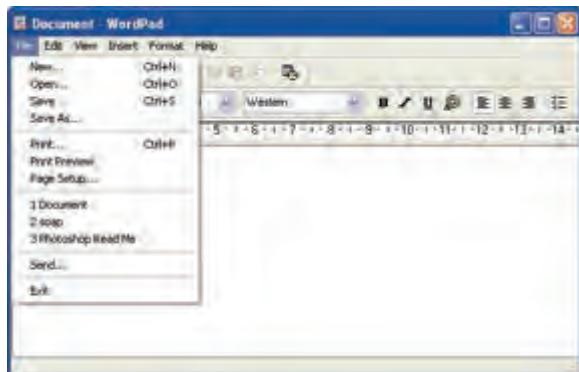

شکل ۱-۵ محیط برنامه WordPad

۵-۳ کار با منوی File

از گزینه‌های منوی File به منظور مدیریت فایل و سند استفاده می‌شود (شکل ۵-۲).

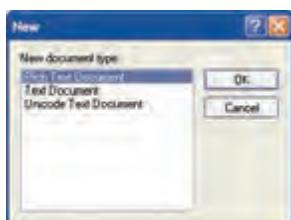

شکل ۵-۲ منوی File

۵-۳-۱ گزینه New، ایجاد یک فایل جدید

برای ایجاد یک سند یا فایل جدید به روش‌های زیر عمل کنید:

- **روش اول:** انتخاب گزینه New از منوی File
 - **روش دوم:** فشردن هم‌زمان کلیدهای Ctrl+N
 - **روش سوم:** دکمه از نوار ابزار نیز عمل ساختن فایل جدید را در WordPad انجام می‌دهد.
- پس از اجرای این گزینه قادر محاوره‌ای New باز می‌شود (شکل ۵-۳) که شامل قالب‌های زیر است:

شکل ۵-۳ انواع فایل جدید

- نوعی فایل متنی است که شامل قالب‌بندی^۱ کاراکترهاست و در انواع واژه‌پردازها قابل شناسایی می‌باشد.
- فایل متنی ساده و بدون قالب‌بندی است.

^۱- منظور از قالب‌بندی تنظیم فونت و اندازه آن، نحوه ترازویندی متن و است.

یکی از انواع فایل‌های متنی است که شامل سیستم‌های نوشتاری متفاوت در دنیا

می‌باشد مانند زبان‌های یونانی، چینی و رومانی و ...

به منظور ایجاد فایل پس از وارد شدن در برنامه WordPad ابتدا محتوای سند را وارد کنید و پس از تایپ آن را ذخیره نمایید.

۵-۳-۲ ۵ گزینه Open، باز کردن فایل موجود

به منظور فراخوانی یک فایل با باز کردن فایل‌هایی که از قبل ایجاد شده‌اند به یکی از روش‌های زیر عمل کنید:

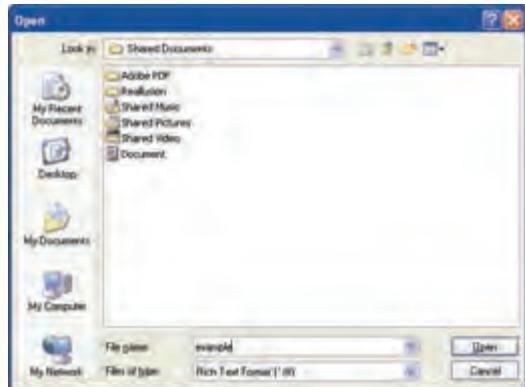
روش اول: انتخاب گزینه Open از منوی File

روش دوم: فشردن هم‌زمان کلیدهای Ctrl+O

روش سوم: انتخاب دکمه Open در نوار ابزار

سپس کادر محاوره‌ای مطابق شکل ۵-۴ باز می‌شود که شما می‌توانید از قسمت Look in محل ذخیره‌سازی فایل مورد نظر را مشخص کنید و از لیست به نمایش در آمده فایل مورد نظر را انتخاب کنید و روی دکمه کلیک نمایید تا فایل در محیط WordPad باز شود.

نکته: شما می‌توانید از قسمت Files of type انواع فایل‌هایی را که در WordPad باز می‌شوند مشاهده کنید.

شکل ۵-۴ کادر محاوره‌ای Open

۵-۱ تمرین ۵

فایلی با پسوند Txt از پوشه My Documents را در محیط WordPad باز کنید.

۵-۳-۳ ۵ گزینه Save (ذخیره فایل)

به منظور ذخیره اطلاعات در فایل از گزینه Save استفاده می‌شود همچنین اگر بخواهید در زمان دیگری اطلاعات را در همان فایل و با همان نام ذخیره کنید، باید گزینه Save را به کار ببرید که برای این عمل یکی از روش‌های زیر را انتخاب کنید:

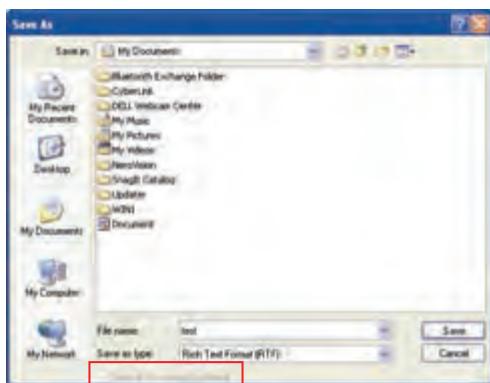
- **روش اول** : انتخاب گزینه Save از منوی File

- **روش دوم** : کلیک روی دکمه Save از نوار ابزار

- **روش سوم** : فشردن هم‌زمان کلیدهای Ctrl+S

پس از اجرای این گزینه در صورتی که عمل ذخیره‌سازی فایل را برای اولین بار انجام دهید) قادر محاوره‌ای مطابق شکل ۵-۵ باز می‌شود، می‌توانید مراحل زیر را برای ذخیره‌سازی فایل انجام دهید:

- ۱- در قسمت Save in محلی را که می‌خواهید فایل را در آن ذخیره کنید (دراایو یا پوشش مورد نظر) مشخص نمایید.
- ۲- در قسمت File name نام فایل مورد نظر را تایپ نمایید.
- ۳- از بخش Save as type نوع ذخیره‌سازی را که در واقع همان پسوند فایل است، انتخاب کنید. لازم به ذکر است که WordPad به طور پیش فرض فایل‌ها را با پسوند .rtf ذخیره می‌کند.
- ۴- چنانچه گزینه Save in this format by default را انتخاب کنید، نوع ذخیره‌سازی که در قسمت Save as type در نظر گرفته‌اید به صورت پیش فرض در ذخیره‌سازی‌های بعدی نیز اعمال می‌شود.
- ۵- روی دکمه Save کلیک کنید.

شکل ۵-۵ قادر محاوره‌ای

نکته: اگر بخواهید فایل مورد نظر را با نام دیگر، در مسیر یا آدرس جدیدی ذخیره کنید، گزینه Save as واقع در منوی File را برگزینید در این صورت فایل قبلی با همان نام و محتوا در محل پیشین باقی می‌ماند.

۴-۳-۵ گزینه Print (چاپ فایل)

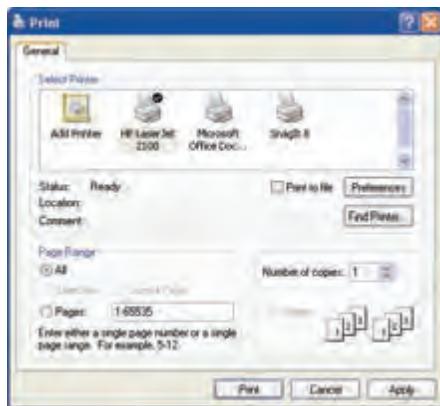
برای چاپ سند یا فایل مورد نظر یکی از روش‌های زیر را به کار ببرید:

- روش اول انتخاب گزینه Print از منوی File

- روش دوم کلیک روی دکمه Print از نوار ابزار

- روش سوم فشردن هم زمان کلیدهای Ctrl+P

در این صورت کادر محاوره‌ای Print باز می‌شود (شکل ۴-۶) که می‌توان تنظیم‌های چاپ را به صورت زیر انجام داد.

شکل ۴-۶ کادر محاوره‌ای چاپ

- ابتدا از قسمت Select printer چاپگر متصل به سیستم را انتخاب کنید.
- از قسمت Page range صفحه‌های مورد نظر را برای چاپ تعیین کنید.
 - گزینه All: همه صفحه‌های سند را چاپ می‌کند.
 - گزینه Selection: ناحیه انتخاب شده در متن را چاپ می‌کند.
 - گزینه Current page: صفحه جاری (صفحه‌ای که اشاره گر در آن چشمک می‌زند) را چاپ کند.
 - گزینه Pages: از صفحه اول تا صفحه مورد نظر را برای چاپ وارد می‌کنید. مثال: ۱-۳۵ از این گزینه زمانی استفاده می‌شود که بخواهید بیش از یک صفحه را چاپ کنید.
- از بخش Number of copies تعداد کپی‌هایی را که می‌خواهید از صفحه مورد نظر چاپ کنید، مشخص نمایید.
- روی دکمه Print کلیک کنید تا عملیات چاپ آغاز گردد.

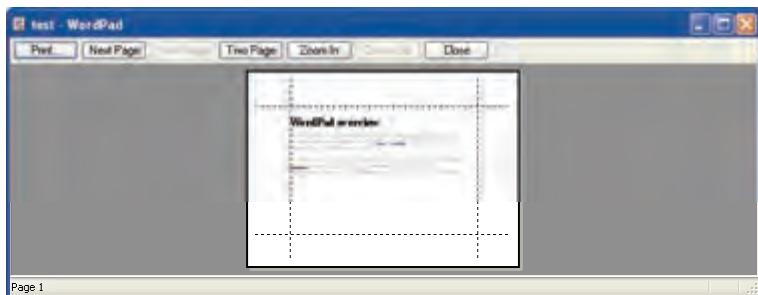
نکته: دکمه Preferences به منظور تنظیم ویژگی‌های چاپگر و کاغذ به کار می‌رود.

۵-۳-۵ گزینه Print preview (پیش نمایش چاپ)

قبل از چاپ اطلاعات بهتر است آن را مشاهده کنید و تغییرات مورد نظر را اعمال نمایید. برای این منظور گزینه Print preview را از منوی File را انتخاب کنید (شکل ۵-۷). در صورت آماده بودن برای چاپ، روی دکمه Print کلیک نمایید و اگر از چاپ منصرف شدید روی دکمه Close کلیک نمایید.

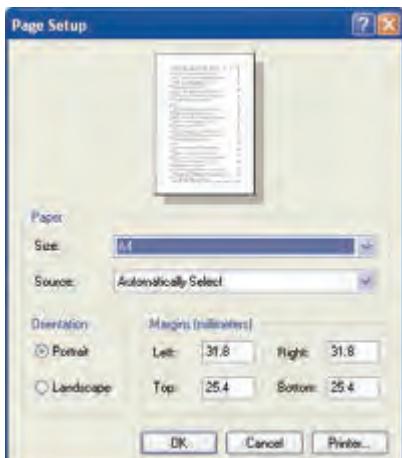

شکل ۵-۷ پیش نمایش چاپ

۵-۳-۶ گزینه Page setup (تنظیم صفحه چاپی)

قبل از انجام عمل چاپ ابتدا باید تنظیم‌های کاغذ به صورت زیر انجام گیرد:

- در قسمت Paper از لیست بازشوی Size، اندازه کاغذ موردنظر را تعیین کنید (شکل ۵-۸).
- در قسمت Orientation جهت کاغذ را انتخاب کنید. برای چاپ عمودی گزینه Portrait و برای چاپ افقی گزینه Landscape را انتخاب کنید.
- در قسمت Margins تعیین حاشیه‌های صفحه کاغذ انجام می‌گیرد: Left: حاشیه چپ، Right: حاشیه راست، Top: حاشیه بالا و Bottom: حاشیه پایین است.
- با کلیک روی دکمه Ok تایید تنظیم‌ها صورت می‌گیرد.

شکل ۵-۸ تنظیم‌های صفحه کاغذ

نکته: کلیک روی دکمه Printer، قادر تنظیم‌های چاپگر را در اختیار شما قرار می‌دهد.

تمرین ۵-۲

فایلی به نام My doc. Txt ایجاد کنید که حاوی جمله زیر باشد سپس آن را در پوشه My Documents ذخیره کنید.

<> بخوان نه خواندن مطلق، قرائت کن نه قرائت مطلق بلکه قرائتی جهتدار که جهت، اسم رب است. <>
حضرت امام خمینی

۵-۳-۷ گزینه Exit (خروج)

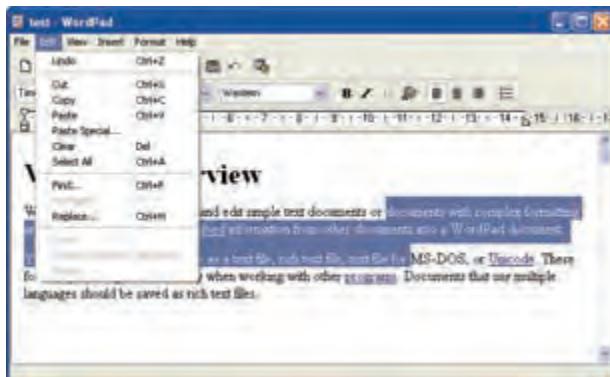
برای خروج از محیط برنامه WordPad یکی از روش‌های زیر را به کار برد:

- **روش اول:** انتخاب گزینه Exit از منوی File
- **روش دوم:** کلیک روی دکمه Close از نوار عنوان پنجره
- **روش سوم:** فشردن همزمان کلیدهای Alt + F4

نکته: در صورتی که فایل را ذخیره نکرده باشید قبل از خروج هشداری برای انجام ذخیره‌سازی نمایان خواهد شد.

۴-۵ کار با منوی Edit

برای ویرایش متن از منوی Edit استفاده می‌شود (شکل ۴-۵). برای انجام عملیات ویرایشی ابتدا باید متن مورد نظر را انتخاب نمود برای این منظور یکی از روش‌های زیر را به کار ببرید تا گزینه‌های منوی Edit فعال شود.

شکل ۴-۵ منوی Edit

- **روش اول:** اشاره گر ماوس را در ابتدای متن قرار دهید سپس روی متن مورد نظر درگ کنید تا انتخاب شود و یک کادر رنگی روی آن قرار گیرد.

- روش دوم: مکان‌نمای صفحه کلید را به ابتدای متن مورد نظر ببرید و کلید Shift را پایین نگاه دارید سپس یکی از کلیدهای جیتی صفحه کلید را در جهت مورد نظر فشار دهید.
- روش سوم: انتخاب گزینه All از منوی Edit سبب انتخاب تمامی متن فایل خواهد شد.

۴-۵ گزینه Cut (انتقال متن)

برای انتقال متن از یک محل به محل دیگر ابتدا آن را انتخاب کنید سپس یکی از روش‌های زیر را به کار ببرید:

- روش اول: انتخاب گزینه Cut از منوی Edit
- روش دوم: فشردن همزمان کلیدهای Ctrl+X
- روش سوم: کلیک روی دکمه Cut از نوار ابزار
- روش چهارم: کلیک راست و انتخاب گزینه Cut از منوی میانبر

پس از Cut یا بربیدن و قبل از انتقال به محل مورد نظر، متن انتخابی در Clipboard قرار می‌گیرد.

Clip board یا حافظه موقت محلی است که اطلاعات مورد نظر قبل از قرار گرفتن در محل دلخواه ابتدا در این ناحیه قرار می‌گیرند و تا زمانی که عمل Paste یا چسباندن انجام نشود در این حافظه باقی می‌مانند.

۴-۶ گزینه Copy (کپی متن)

پس از انتخاب متن مورد نظر با استفاده از روش‌های زیر، متن را در حافظه موقت کپی کنید.

- روش اول: انتخاب گزینه Copy از منوی Edit
- روش دوم: کلیک روی دکمه Copy از نوار ابزار
- روش سوم: فشردن هم زمان کلیدهای Ctrl+C
- روش چهارم: کلیک راست و انتخاب گزینه Copy از منوی میانبر

۴-۷ گزینه Paste (چسباندن متن)

برای قرار دادن متن در محل دلخواه ابتدا با ماوس در محل مورد نظر کلیک کنید سپس به یکی از روش‌های ۱ تا ۴ عمل نمایید.

- روش اول: انتخاب گزینه Paste از منوی Edit
- روش دوم: کلیک روی دکمه Paste از نوار ابزار
- روش سوم: فشردن هم زمان کلیدهای Ctrl+V

- روش چهارم: کلیک راست و انتخاب گزینه Paste از منوی میانبر در این صورت متن موجود در حافظه موقت (Clipboard) به محل مورد نظر منتقل می‌شود.

۵-۳ تمرین

آدرس مدرسه خود را در WordPad بنویسید سپس یک کپی از آن را در دو خط پایین‌تر قرار دهید.

۴-۴ ۵ گزینه Clear (حذف متن)

برای حذف متن مورد نظر، ابتدا آن را انتخاب کنید سپس یکی از روش‌های زیر را به کار ببرید:

- روش اول: انتخاب گزینه Clear از منوی Edit
- روش دوم: فشردن کلید Delete از صفحه کلید

۵-۴ تمرین

نام و نام خانوادگی خود و ۵ نفر از دانش آموزان را در WordPad تایپ کنید سپس نام خود را انتخاب کرده و حذف کنید.

۵-۴-۵ گزینه Undo (بازگشت به وضعیت قبل)

اگر تغییری در متن انجام دادید و منصرف شدید می‌توانید با استفاده از یکی از روش‌های زیر به وضعیت قبل از اعمال تغییرات بازگردید:

- روش اول: انتخاب گزینه Undo از منوی Edit
- روش دوم: کلیک روی دکمه Undo از نوار ابزار
- روش سوم: فشردن همزمان کلیدهای Ctrl+ Z

۵-۴-۶ Find (جستجو)

برای پیدا کردن کلمه یا عبارت دلخواه به یکی از روش‌های زیر عمل کنید:

- روش اول: انتخاب گزینه Find از منوی Edit
- روش دوم: کلیک روی دکمه Find از نوار ابزار
- روش سوم: فشردن کلیدهای Ctrl+ F

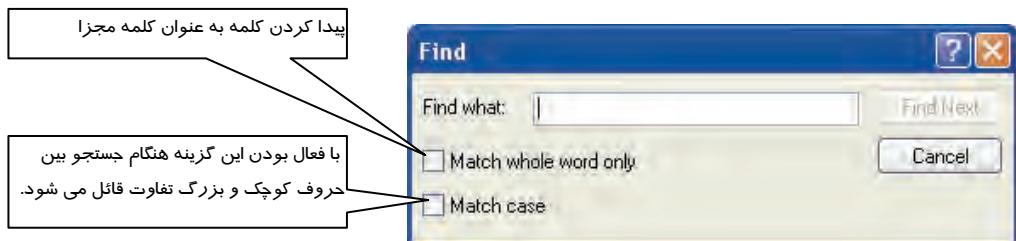
نکته: برای جستجوی کلمه بعدی گزینه Find next را انتخاب کنید یا کلید F3 را فشار دهید.

در این صورت کادر محاوره‌ای مطابق با (شکل ۵-۱۰) باز می‌شود.

- در قسمت Find what کلمه یا عبارت مورد جستجو را وارد کنید.
- سپس دکمه Find Next را کلیک کنید.

شکل ۵-۱۰ جستجوی کلمه مورد نظر

۷-۴-۵ گزینه Replace (جایگزینی)

به منظور جایگزین کردن یک کلمه با کلمه مورد جستجو یکی از روش‌های زیر را به کار ببرید:

- **روش اول**: انتخاب گزینه Replace از منوی Edit
- **روش دوم**: فشردن هم زمان کلیدهای Ctrl+H

در این صورت کادر محاوره‌ای مطابق با شکل ۵-۱۱ باز می‌شود. برای جایگزینی یک عبارت مراحل زیر را انجام دهید:

- ۱- کلمه مورد جستجو را در Find What بنویسید.
- ۲- کلمه جایگزین را در Replace With تایپ نمایید.
- ۳- روی دکمه Replace کلیک کنید تا کلمه جدید جایگزین کلمه قبلی شود و اگر روی دکمه All کلیک نمایید به یک باره کلمه جدید، جایگزین کلیه کلمه‌های پیدا شده می‌شود.

شکل ۵-۱۱ جایگزینی کلمه جدید

۵-۵ تمرین

- (۱) متن زیر را در WordPad نوشته سپس به نام Bazyuft در درایو D ذخیره کنید.

"سربرگ Global برای تنظیم‌های پوشه Recycle Bin برای هر درایو به صورت جداگانه به کار می‌رود همچنین می‌توان تنظیم‌های این سربرگ را برای تمام درایوها در نظر گرفت. در این سربرگ می‌توانیم تنظیمات نوع حذف و اندازه پوشه سطل بازیافت را انجام دهیم، همچنین تأیید عمل حذف در این سربرگ انجام می‌گیرد."

(۲) کلمه "تنظیم" را در متن بالا جستجو کنید و تعداد آن را بیان کنید.

(۳) کلمه "سربرگ" را در متن یافته و آن را با کلمه "زبانه" جایگزین کنید.

۵- کار با منوی View

شکل ۵-۱۲ منوی View

از منوی View برای نمایش نوارهای مختلف پنجره برنامه WordPad و انجام دادن تنظیم‌های دیگر استفاده می‌شود (شکل ۵-۱۲).

۵-۱ گزینه Toolbar

این گزینه به منظور نمایش یا پنهان کردن نوار ابزار به کار می‌رود. نوار ابزار شامل دکمه‌هایی برای دسترسی آسان تر به فرمان‌ها است و در زیر نوار منو قرار داد.

نکته: علامت ✓ در کنار گزینه‌ها به معنی فعال بودن یا آشکار بودن نوارها در محیط WordPad است.

ابزارهای نوار ابزار در جدول ۵-۱ شرح داده شده است:

جدول ۵-۱ شرح ابزارهای Toolbar

عملکرد	نام ابزار	ابزار (دکمه)
ایجاد فایل جدید	New	
باز کردن فایل موجود	Open	
ذخیره نمودن فایل	Save	
چاپ فایل	Print	
نمایش فایل قبل از چاپ	Print preview	
جستجوی کلمه مورد نظر	Find	

عملکرد	نام ابزار	ابزار (دکمه)
بریدن متن انتخابی	Cut	
کپی متن انتخابی	Copy	
چسباندن متن انتخابی	Past	
بازگشت به حالت قبل	Undo	
درج تاریخ و ساعت	Date and time	

Format bar ۵-۵-۲ گزینه

این گزینه به منظور نمایش یا پنهان نمودن نوار ابزار قالب‌بندی به کار می‌رود (شکل ۱۳-۵).

شکل ۱۳-۵ نوار ابزار

نوار ابزار Format برای قالب‌بندی و صفحه‌آرایی متن‌ها به کار می‌رود و شامل قسمت‌های زیر است:

- **لیست بازشوی Font:** این منو لیستی از قلم‌ها را نمایش می‌دهد.
 - **لیست بازشوی Font size:** این منو اندازه قلم انتخاب شده را تعیین می‌کند که شما می‌توانید با توجه به نیاز خود اندازه‌ی مورد نظر را در این قسمت تایپ کنید یا از اندازه‌های موجود استفاده کنید.
- دکمه‌های این قسمت در جدول ۵-۲ شرح داده شده است.

جدول ۵-۲ شرح ابزارهای Format Bar

عملکرد	نام ابزار	دکمه
نمایش متن به صورت برجسته و پرنگ	Bold	
نمایش متن به صورت مائل یا کج	Italic	
نمایش متن به صورت زیر خطدار	Underline	
انتخاب رنگ برای متن	Color	
ترازبندی متن از سمت چپ	Align left	
ترازبندی متن از وسط	Center	
ترازبندی متن از سمت راست	Align Right	
علامت یا بالت (نقطه توپر) را در ابتدای هر سطر اضافه می‌کند	Bullet	

برای اعمال قالب‌بندی به متن دو روش وجود دارد:

روش اول : ابتدا تنظیم‌های قالب‌بندی را اعمال کنید سپس متن مورد نظر را بنویسید.

روش دوم : ابتدا متن مورد نظر را بنویسید سپس آن را انتخاب کنید و قالب‌بندی را به آن اعمال نمایید.

نکته: برای نوشتمن متن‌های فارسی کافی است کلید Shift را به همراه کلید Alt فشار دهید.

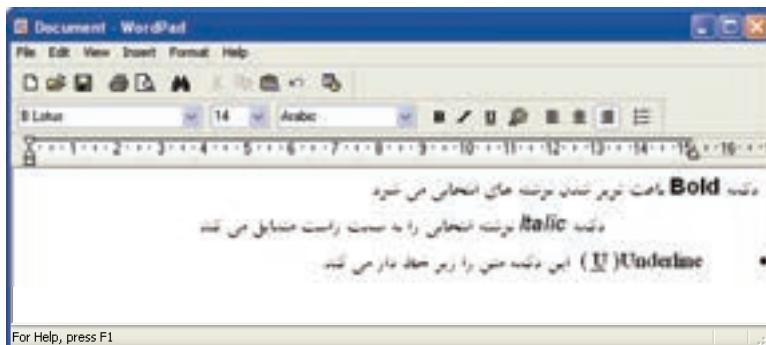
مثال: بیت زیر را در برنامه WordPad تایپ کنید (با در نظر گرفتن قالب‌بندی‌ها).

دل اگر خدا شناسی همه در رخ علی بین
به علی شناخت من به خدا قسم خدا را

تمرین ۶

متن زیر را با رعایت قلم و قالب‌بندی‌های مشخص شده، تایپ نمایید (شکل ۵-۱۴).

شکل ۵-۱۴

۵-۵-۳ گزینه Rulers

با انتخاب این گزینه علامت \wedge کنار کلمه Ruler قرار می‌گیرد و خطکش روی صفحه‌ی برنامه WordPad ظاهر می‌گردد. اگر دوباره روی آن کلیک کنید خطکش پنهان می‌شود (شکل ۵-۱۵).

شکل ۵-۱۵ خطکش (Ruler)

نکته: برای تغییر واحد اندازه‌گیری خطکش می‌توانید از گزینه Options در منوی View استفاده کنید.

۵-۵-۴ گزینه Status bar

با انتخاب این گزینه نوار وضعیت در برنامه WordPad نمایان می‌گردد و اگر دوباره روی آن کلیک کنید این نوار پنهان می‌شود. نوار وضعیت اطلاعاتی در مورد دکمه‌ها و فرمان‌های WordPad نشان می‌دهد.

نکته: با استفاده از گزینه Options می‌توان تنظیم‌های دیگری برای این برنامه انجام داد.

۶-۵ کار با منوی Insert

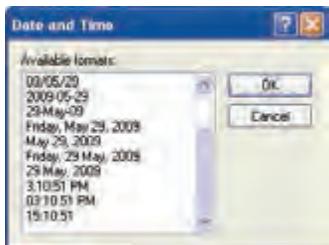

شکل ۵-۱۶ منوی Insert

از گزینه‌های این منو برای اضافه کردن تاریخ و ساعت به متن انتخاب شده و نیز افزودن عناصر غیر متنی (Object) نظیر صوت، تصویر و استفاده می‌شود (شکل ۵-۱۶).

۶-۵ درج تاریخ و ساعت فعلی

برای درج تاریخ و ساعت به متن مورد نظر، مراحل زیر را انجام دهید:

شکل ۵-۱۷ Date & Time

- ۱- اشاره‌گر ماوس را در محل دلخواه کلیک کنید تا مکان نما به آن محل منتقل شود.
- ۲- گزینه Date & Time را از منوی Insert انتخاب کنید.
- ۳- در کادر ظاهر شده، شیوه (Format) دلخواه درج تاریخ یا ساعت را انتخاب کنید (شکل ۵-۱۷).
- ۴- پس از انتخاب شیوه دلخواه تاریخ، دکمه Ok را فشار دهید.

نکته: دکمه در نوار ابزار Toolbar برای درج تاریخ و ساعت به کار می‌رود.

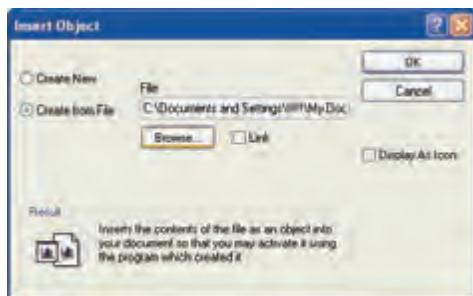
۶-۶-۲ درج شیء، تصویر، صوت و فیلم

برای قرار دادن موضوع مورد نظر در برنامه WordPad مراحل زیر را انجام دهید:

- ۱- گزینه Object را از منوی Insert انتخاب کنید.
- ۲- در کادر محاوره‌ای باز شده گزینه Create from file را بروزگزینید (شکل ۶-۱۸).
- ۳- از بخش File با استفاده از دکمه Browse مسیر فایل مورد نظر را انتخاب کنید.
- ۴- روی دکمه Ok کلیک کنید در این صورت عنصر دلخواه به فایل متنی اضافه می‌شود.

اگر قادر انتخاب Link را علامت بزنید هر تغییری که در فایل اصلی برنامه مربوط به ایجاد شیء انجام دهد در شیء درج شده نیز اعمال خواهد شد.

شکل ۵-۱۱ درج شیء مورد نظر

مثال: یک تصویر دلخواه را در برنامه WordPad درج نمایید. برای این منظور قبلًا باید یک فایل تصویری داشته باشید: ابتدا دستور Insert Object را از منوی انتخاب کنید سپس در کادر محاوره‌ای باز شده روی گزینه Create from file کلیک نمایید و مسیر فایل مورد نظرتان را با کلیک روی دکمه Browse انتخاب کنید در پایان با کلیک روی دکمه Ok تصویر دلخواه در برنامه درج می‌شود.

تمرین ۵-۷

فایلی از نوع صدا (واقع در پوشه My music) را به برنامه WordPad اضافه کنید.

نکته: اگر از کادر Create new گزینه Insert object را انتخاب کنید می‌توانید با استفاده از برنامه‌های موجود در قسمت Object type فایل جدیدی ایجاد کنید تا در WordPad درج شود.

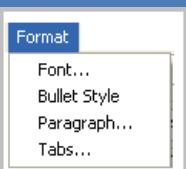

آیا می دانید که ...

- می‌توان یک تصویر را با Copy – Paste به برنامه WordPad اضافه نمود.
- برای درج تصویر دلخواه می‌توان به صورت زیر عمل کرد:
- ۱- تصویر مورد نظر خود را در یک برنامه دلخواه رسم کنید (مثلاً در برنامه Paint).
 - ۲- تصویر را انتخاب کنید و آن را به روش دلخواه Copy نمایید.
 - ۳- مکان نما را در برنامه WordPad به محل مورد نظر برد و تصویر را Paste نمایید.
 - ۴- با کلیک روی تصویر و نمایش کادر انتخاب، می‌توانید اندازه آن را تنظیم کنید.

۵-۵ کار با منوی Format

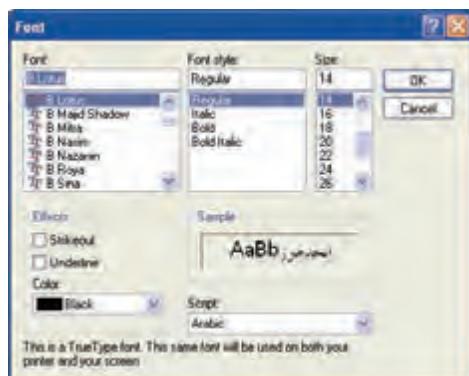
از گزینه‌های این منو برای تنظیم قلم (Font) و قالب‌بندی استفاده می‌شود (شکل ۵-۱۹).

شکل ۵-۱۹ منوی Format

۵-۶ گزینه Font

با کلیک روی گزینه Font، کادر محاوره‌ای مطابق شکل ۵-۲۰ باز می‌شود که می‌توانید به صورت زیر قالب‌بندی قلم را تعیین کنید:

شکل ۵-۲۰ تنظیم‌های فونت

- ۱- ابتدا قلم مورد نظر را از قسمت Font انتخاب کنید.
- ۲- در قسمت Font style سبک یا حالت قلم را انتخاب نمایید (جدول ۵-۳).

جدول ۵-۳ انواع Font style

نام سبک	حالت قلم
Regular	معمولی
Italic	کج یا مایل
Bold	ضخیم
Bold italic	ضخیم و مایل

- ۳- در قسمت Size اندازه قلم را تعیین کنید.
- ۴- در بخش‌های دیگری از کادر محاوره‌ای Font می‌توانید حالت زیر خطدار و خط روی متن را از قسمت Effects و همچنین رنگ قلم را از قسمت color تغییر دهید.
- ۵- روی دکمه Ok کلیک کنید.

ترفندهای ویندوز

زمانی که یک خط بالت‌گذاری شد و شما برای رفتن به خط بعدی کلید Enter را می‌زنید، خط بعدی هم علامت بالت را می‌گیرد. اگر در هنگام تایپ برای رعایت تو رفتگی پاراگراف نیاز به گذاشتن بالت ندارید باید به جای کلید Enter کلیدهای Shift+ Enter را فشار دهید.

۸- زبان تخصصی

You can use the ruler to set tab stops by clicking the ruler where you want a tab stop to appear. You can delete tab stops by dragging the options tab, and click the unit of measurement you want.

The wrapping options affect only how text appears on yours screen. When printed, the document uses the margin settings specified in page setup. You can set different word wrap options for each of the text formats in which you can save documents.

با توجه به متن به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

Questions

- 1- You can click the to set tab stops.
a) Unit b) Ruler c) Option d) Print
- 2- How do you delete tab stops?
a) By dragging the text b) By clicking the ruler
c) By clicking the unit d) By dragging the options tab
- 3- The Affect only how text appears on your screen.